

การวิเคราะห์ความหมายของระบบตามตัวบ่งชี้ของเกณฑ์มาตรฐาน จากคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของสกอ. และ ตบช.เพิ่มเติม มจร

วิเคราะห์ข้อมูล : เขมกร อุสาห์ดี

นักวิชาการศึกษาคำานาญการ

กลุ่มงานวิจัยและคุณภาพการศึกษา สำนักวิชาการวิทยาเขตสุรินทร์

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance)

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล (กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑)

การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance : IQA) หมายถึง การประเมินผล และการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา นั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance : EQA) หมายถึง การประเมินผล และการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกัน คุณภาพ และให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การตรวจประเมินคุณภาพภายใน Internal Quality Audit : IQA

การตรวจประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การตรวจสอบว่าการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันมี ประสิทธิภาพและได้สอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบบริหารจัดการคุณภาพหรือไม่ มีจุดบกพร่องในเรื่องใด เพื่อ หาทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานต่อไป การตรวจสอบนี้ ต้องดำเนินการอย่างเป็น อิสระ มีความจริงใจในการวิพากษ์วิจารณ์ให้คำแนะนำ เพื่อให้การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบันเป็นไปตาม ข้อกำหนดและทราบข้อมูลจริงในการแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

ระบบตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQA

ระบบและกลไก หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยบุคลากร ทรัพยากร กฎเกณฑ์ มาตรการ แนวทางปฏิบัติและปัจจัยต่าง ๆ เป็นกลไกให้มีการดำเนินงาน บรรลุเป้าหมาย

ระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ได้ผลออกมา ตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูป ของเอกสารหรือสื่อ อิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการอื่นๆ องค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และ ข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดการ องค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

ระดับหลักสูตร

มีเกณฑ์การประเมินที่เป็น Rubric score ๒ ประเภท คือ

๑. ตัวบ่งชี้ที่เป็นกระบวนการ

๒. ตัวบ่งชี้ที่เป็นผลลัพธ์

เกณฑ์ประเมินกระบวนการ

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบ มีกลไกการรับนิสิต - ไม่มีการนำระบบกลไกการรับนิสิตไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบ มีกลไกการรับนิสิต - มีการนำระบบกลไกการรับนิสิตไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน - มีการประเมินกระบวนการการรับนิสิต - ไม่มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการการรับนิสิต 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบ มีกลไกการรับนิสิต - มีการนำระบบกลไกการรับนิสิตไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน - มีการประเมินกระบวนการการรับนิสิต - มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการการรับนิสิตจากผลการประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบ มีกลไกการรับนิสิต - มีการนำระบบกลไกการรับนิสิตไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน - มีการประเมินกระบวนการการรับนิสิต - มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการการรับนิสิตจากผลการประเมิน - มีผลจากการปรับปรุงกระบวนการการรับนิสิตเห็นชัดเป็นรูปธรรม - มีการประเมินการปรับปรุงกระบวนการการรับนิสิตเห็นชัดเป็นรูปธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบ มีกลไกการรับนิสิต - มีการนำระบบกลไกการรับนิสิตไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน - มีการประเมินกระบวนการการรับนิสิต - มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการการรับนิสิตจากผลการประเมิน - มีผลจากการปรับปรุงกระบวนการการรับนิสิตเห็นชัดเป็นรูปธรรม - มีแนวทางปฏิบัติที่ดี โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ยืนยันและกรรมการผู้ตรวจประเมินสามารถให้เหตุผลอธิบายการเป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ชัดเจน

เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการดำเนินงานในบางเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการดำเนินงานครบทุกเรื่องตามคำอธิบายในตัวบ่งชี้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการดำเนินงานครบทุกเรื่องตามคำอธิบายในตัวบ่งชี้ - มีแนวโน้มผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นในบางเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการดำเนินงานครบทุกเรื่องตามคำอธิบายในตัวบ่งชี้ - มีแนวโน้มผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นในทุกเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการรายงานผลการดำเนินงานครบทุกเรื่องตามคำอธิบายในตัวบ่งชี้ - มีแนวโน้มผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นในทุกเรื่อง - มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่น เทียบเคียงกับหลักสูตรนั้นในสถาบันกลุ่มเดียวกัน โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ยืนยัน และกรรมการผู้ตรวจประเมินสามารถให้เหตุผลอธิบายว่าเป็นผลการดำเนินงานที่โดดเด่นอย่างแท้จริง

แนวทางการประเมิน ระดับหลักสูตร ศึกษาได้จากคู่มือประกันคุณภาพการศึกษา มจร ๒๕๕๙ หน้า ๘๒-๘๙

สรุประบบตามตัวบ่งชี้ เกณฑ์มาตรฐานของการตรวจประเมินคุณภาพภายใน

ระดับหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ การรับนิสิต (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๑. การรับนิสิต
๒. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๒ การส่งเสริมและพัฒนานิสิต (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๓. การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นิสิตปริญญาตรี
๔. การควบคุมการดูแลให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา
๕. การพัฒนาศักยภาพนิสิตและการเสริมสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ การบริหารและพัฒนาอาจารย์ (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๖. การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร
๗. การบริหารอาจารย์
๘. การส่งเสริมพัฒนาอาจารย์

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ สารของรายวิชาในหลักสูตร (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๙. การออกแบบหลักสูตรและรายวิชาในหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑๐. การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้นๆ
๑๑. การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๑๒. การพิจารณากำหนดผู้สอน การกำกับ ติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.๓ และ มคอ.๔) และการจัดการเรียนการสอน

๑๓. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
๑๔. การกำกับกระบวนการเรียนการสอน

- การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติในระดับปริญญาตรี
- การบูรณาการพันธกิจต่าง ๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี

๑๕. การช่วยเหลือ กำกับ ติดตามในการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ และการตีพิมพ์ผลงานใน

ระดับบัณฑิตศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๓ การประเมินผู้เรียน (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๑๖. การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
๑๗. การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต
๑๘. การกำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗)
๑๙. การประเมินวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท-เอก)

ตัวบ่งชี้ที่ ๖.๑ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (P) ระบบที่เกี่ยวข้อง

๒๐. การดำเนินงานของหลักสูตร วิทยาเขต โดยมีส่วนของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (ระบบส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้)

ระดับวิทยาเขต

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ระบบและกลไกการบริหารและพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ (P)

๒๑. ระบบการบริหารและพัฒนางานวิจัยและงานสร้างสรรค์

๒๒. ระบบการคุ้มครองสิทธิ์ของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ การบริการวิชาการแก่สังคม (P) พิจารณากำหนดระบบจากเกณฑ์การประเมินข้อ ๑-๖

๒๓. ระบบการบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้ที่ ๔.๑ ระบบการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (P) พิจารณากำหนดระบบจากเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้

๒๔. ระบบการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๑ การบริหารเพื่อการกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ วิทยาเขต หรือวิทยาลัย (P) พิจารณากำหนดระบบจากเกณฑ์การประเมินข้อ ๗

๒๕. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๕.๒ ระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร (P) พิจารณาจากระบบเกณฑ์การประเมินข้อ ๑-๕

๒๖. ระบบการกำกับการดำเนินงานประกันคุณภาพหลักสูตร

-ร่าง- คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work Instruction) ระดับหลักสูตร ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชื่อขั้นตอนปฏิบัติงาน : ระบบและกลไกการรับ นิสิต	ทบทวนล่าสุดเมื่อ วันที่ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖	ประกาศใช้เมื่อ วันที่ เมษายน ๒๕๖๖
--	--	--

ตอบตัวบ่งชี้ระดับหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ ๓.๑ การรับนิสิต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีการดำเนินการรับนิสิตใหม่แต่ละหลักสูตร ของวิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์

เป้าหมายผลลัพธ์เชิงปริมาณ

นิสิตใหม่แต่ละปีการศึกษามีจำนวนตรงตามแผนการเปิดรับจำนวน ๓๐ รูป/คน ต่อหลักสูตร

เป้าหมายผลลัพธ์เชิงคุณภาพ

นิสิตใหม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละระบบการรับนิสิต

ผู้รับผิดชอบ :

๑. งานทะเบียนนิสิต
๒. อ.ประจำหลักสูตร

ผู้กำกับดูแล

๑. ผอ.สำนักวิชาการ
๒. ผอ.วิทยาลัยสงฆ์

ระบบและกลไกการรับนิสิต

ระบบ	กลไก			
	รายละเอียดการปฏิบัติ	ช่วงเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐาน
เริ่มต้น				
กำหนดเกณฑ์การรับนิสิต ของหลักสูตร	กำหนดเกณฑ์การรับนิสิตใหม่ และจำนวนการรับในแต่ละปี การศึกษาไว้ ณ มคอ.๒	ก่อนเปิด หลักสูตร	- อ.ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร - คณะกรรมการ พัฒนาหลักสูตร วิทยาลัยสงฆ์ สุรินทร์	- เอกสารหลักสูตร
กำหนดระบบ เกณฑ์และ จำนวนการรับนิสิตใหม่ ประจำปีการศึกษา	กำหนดระบบการรับ เกณฑ์ การรับ และจำนวนการรับ นิสิตใหม่แต่ละปีการศึกษาตาม ความต้องการของกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และตาม ความพร้อมของวิทยาลัยสงฆ์ ในการรับนิสิตใหม่	ก่อนเปิดปี การศึกษา	- สำนักวิชาการ - วิทยาลัยสงฆ์	- หนังสือราชการ - คู่มือนิสิต
เขียนและเสนอโครงการรับ นิสิตใหม่	- เขียนโครงการรับนิสิตใหม่ ประจำปีการศึกษา - เสนอโครงการรับนิสิตใหม่ ประจำปีการศึกษา			
a				
b				

ระบบ	กลไก			
	รายละเอียดการปฏิบัติ	ช่วงเวลา	ผู้รับผิดชอบ	หลักฐาน
<pre> graph TD a((a)) --> D{พิจารณา} D --> b((b)) D --> B[ศึกษาคู่มือ หรือประกาศ การรับบุคคลเข้าศึกษา] B --> C[ฯลฯ] C --> E[สิ้นสุด] </pre>	-			
	-			
	-			
	-			